

АНОТАЦІЯ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ЗВ'ЯЗКУ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ»

Освітньо-професійний рівень: фаховий молодший бакалавр
Спеціальність 261 Пожежна безпека
ОПП: «Організація та техніка протипожежного захисту»
Навчальний семестр - 3

Обсяг вивчення — 45 год/1,5 кредити ЄКТС

Заняття: 2 години на тиждень

Аудиторних – 32 години

Самостійна робота — 13 годин;

Мова викладання — українська

Інформація про викладача: КОВАЛЬЧУК
Олександр Миколайович, майор служби цивільного захисту, викладач-майстер виробничого навчання навчального відділення цивільного захисту та безпеки життєдіяльності.

В освітньому процесі використовує сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання. Під час проведення занять використовує диференційований підхід до здобувачів освіти. Здійснює онлайн-опитування використовуючи багатofункціональний сервіс Online Test Pad.

Під час проведення занять підбирає цікаві форми і методи роботи із здобувачами освіти, враховує індивідуальні особливості та здібності.

1. Анотація до курсу

Ефективність боротьби з надзвичайними ситуаціями значною мірою залежить від надійно організованої системи зв'язку. У теперішній час в гарнізонах ДСНС України широко застосовуються сучасні стаціонарні, автомобільні і переносні радіостанції КХ і УКХ-діапазонів. Подальший розвиток радіозв'язку у підрозділах здійснюється у напрямку покращення технічних характеристик радіоапаратури, збільшення потужності стаціонарних радіостанцій, освоєння більш високих частот, використання новітніших технологій телекомунікації.

Впровадження нових засобів телекомунікацій відкриває широкі можливості для своєчасного виявлення надзвичайних ситуацій, дистанційного управління силами і засобами, а також оперативного

документування і аналізу процесу ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

2. Мета, предмет та завдання курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Технічні засоби зв'язку Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» є формування у здобувачів освіти знань будови, принципу роботи сучасних технічних засобів зв'язку в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, а також набуття практичних навичок щодо застосування їх під час виконання завдань за призначенням.

Вивчення дисципліни базується на знаннях здобувачів освіти з навчальних дисциплін: «Основи інформаційних технологій», «Автоматизовані системи управління у сфері цивільного захисту» та «Організація зв'язку в органах та підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту».

Вивчення навчальної дисципліни «Технічні засоби зв'язку Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» передбачає проведення лекцій, практичних та семінарських занять, а також самостійної роботи здобувачів освіти.

Ключовою ланкою вивчення навчальної дисципліни є лекції, на яких вивчаються найбільш важливі та важкі для засвоєння питання. Практичні та семінарські заняття проводяться з метою більш глибокого закріплення теоретичних знань здобувачами освіти, а також здобуття необхідних практичних навичок під час роботи із технічними засобами зв'язку.

В результаті вивчення дисципліни «Технічні засоби зв'язку Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» здобувачі освіти повинні бути здатними до роботи із сучасними технічними засобами зв'язку, що використовуються в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та мати загальні та спеціальні компетентності.

Загальні компетентності:

- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності:

- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, ведення службової документації;
- здатність приймати повідомлення про надзвичайні ситуації, аварії, пожежі та здійснювати контроль за ситуацією на підконтрольній території для запобігання та мінімізації їх наслідків;
- здатність використовувати технічні засоби зв'язку для забезпечення обміну оперативною та службовою інформацією під час виконання дій за призначенням;

- здатність проводити координацію та оперативне регулювання роботи взаємопов'язаних пожежно-рятувальних підрозділів на місці події;
- здатність до ведення обліку, аналізу та систематизації оперативної інформації з місця події;
- здатність до забезпечення взаємодії пожежно-рятувальних підрозділів із іншими оперативними службами міста (району) під час гасіння пожеж, ліквідування аварій, надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

3. Результати навчання

Програмні результати навчання:

- володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію в спілкуванні з групами та окремими особами як державною, так і іноземною мовами.
- планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність підпорядкованого особового складу;
- здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері пожежної безпеки та цивільного захисту населення і територій;
- організувати дії підпорядкованого особового складу щодо виконання наказів старшого керівника під час аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж;
- організовувати постійний контроль за підтриманням у технічно справному стані протипожежної та аварійно-рятувальної техніки, пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного та аварійно-рятувального інструменту;
- передавати оперативну та службову інформацію за допомогою технічних засобів зв'язку з максимальним використанням їх технічних можливостей;
- здійснювати оперативне регулювання та координацію роботи взаємопов'язаних пожежно-рятувальних підрозділів під час гасіння пожеж, ліквідування аварій, надзвичайних ситуацій та їх наслідків;
- вести облік, аналіз і систематизацію оперативної інформації з місця події та інформації стосовно особового складу і спеціальної техніки, що перебувають в оперативному розрахунку;
- проводити обмін оперативною інформацією із дотриманням вимог щодо конфіденційності і налагоджувати взаємодію між пожежно-рятувальними підрозділами та іншими оперативними службами міста (району) під час гасіння пожеж, ліквідування аварій, надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

4. Структура курсу

Орієнтовний тематичний план		
1	Основи побудови систем проводового зв'язку підрозділів ДСНС України	14
2	Основи побудови систем радіозв'язку підрозділів ДСНС України	16
3	Системи радіозв'язку з рухомими об'єктами	8
4	Рухомі пункти управління	5
Залік		2
Всього годин/кредитів ЄКТС за другий семестр		45/1,5

5. Система оцінювання

Оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється за 12-бальною системою, що відповідає 4-ом рівням засвоєння знань: початковому (1, 2, 3 бали), середньому (4, 5, 6 балів), достатньому (7, 8, 9 балів), високому (10, 11, 12 балів).

6. Література

1. Феценко А.Б. Автоматизовані системи управління та зв'язок: підручник / А.Б. Феценко, Л.В. Борисова, В.О. Собина, Д.В. Тарадуда, М.О. Демент, І.М. Неклонський – Харків : НУЦЗ, 2021. – 288с.
2. Бурляй І.В. Системи радіозв'язку та їх застосування Оперативно-рятувальною службою : навчальний посібник / І.В. Бурляй, Б.Б. Орел, О.М. Джулай. – Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2007. – 288 с.
3. Чуб І.А. Автоматизовані системи управління та зв'язок у сфері цивільного захисту : навчальний посібник / І.А. Чуб, В.Є. Пустоваров, Г.Е. Винокуров, П. М. Бортничук, Л.А. Клименко – Харків : АПБУ, 2005. – 272 с.